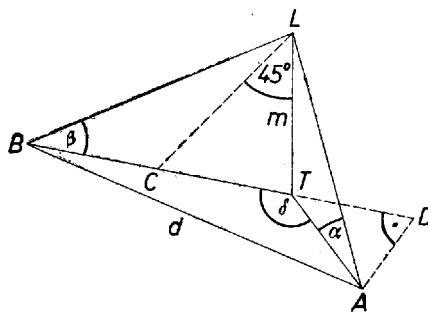

I. megoldás. Legyen a léggömb L , merőleges vetülete a vízszintes talajon (talppontja) T ; a megfigyelők A és B ; a léggömb emelkedési szöge az A pontból $\alpha = 45^\circ$, a B pontból $\beta = 22,5^\circ$, a két megfigyelő távolsága $AB = d = 1600$ m, a TA déli és TB északnyugati irányok hajlásszöge $\delta = 135^\circ$ (1. ábra).

1. ábra

– Az ATL derékszögű háromszög egyenlő szárú, mert $\alpha = 45^\circ$, tehát AT egyenlő a keresett TL magassággal – jelöljük ezt röviden m -mel. Húzzunk a BTL háromszög L csúcsából LT -vel 45° -ot bezáró egyenest. Mivel $BTL \sphericalangle = 90^\circ - LBT \sphericalangle = 67,5^\circ > 45^\circ$, azért egyenesünk a BT szakaszt metszi egy C pontban. $TC = TL = m$ és $BLC \sphericalangle = BTL \sphericalangle - 45^\circ = 22,5^\circ = TBL \sphericalangle = CBL \sphericalangle$, vagyis a BCL háromszög egyenlő szárú: $BC = CL = m\sqrt{2}$.

Jelöljük az A pont merőleges vetületét a BT egyenesen D -vel. Ekkor az ADT derékszögű háromszög is egyenlő szárú, mert T -nél levő szöge $ATD \sphericalangle = 180^\circ - ATB \sphericalangle = 45^\circ$, s így $AD = DT = m/\sqrt{2}$.

Az ABD derékszögű háromszög átfogójának hossza adott: $d = 1600$ m, befogóit pedig sikerült kifejezni a keresett m magassággal: $AD = m/\sqrt{2}$, $BD = BC + CT + TD = m\sqrt{2} + m + m/\sqrt{2}$. Így Pythagorász tétele szerint

$$AD^2 + DB^2 = \left(\frac{m}{\sqrt{2}}\right)^2 + \left(m\sqrt{2} + m + \frac{m}{\sqrt{2}}\right)^2 = AB^2 = 1600^2.$$

Innen

$$m^2 \left(\frac{1}{2} + 2 + 2\sqrt{2} + 1 + 2 + \sqrt{2} + \frac{1}{2}\right) = m^2 3\sqrt{2}(\sqrt{2} + 1) = 1600^2,$$

vagyis

$$m = \frac{1600}{\sqrt{3\sqrt{2}(\sqrt{2} + 1)}} = \frac{1600\sqrt{\sqrt{2} - 1}}{\sqrt{3\sqrt{2}}} = \frac{800}{3} \sqrt{\sqrt{8}(\sqrt{2} - 1) \cdot 3} = \frac{800}{3} \sqrt{12 - \sqrt{72}} \approx 500 \text{ m}$$

(méterre kerekítve).

II. megoldás. A feladatot általánosan, a talpponton átmenő vízszintes síkban tetszőleges helyzetű A és B megfigyelők és tetszőleges hegyes α és β emelkedési szögek esetére oldjuk meg.

Az ATL , BTL derékszögű háromszögből $AT = m \operatorname{ctg} \alpha$, $BT = m \operatorname{ctg} \beta$, és így az ATB háromszögből a koszinusz-tétel alapján

$$\begin{aligned} d^2 &= m^2 \operatorname{ctg}^2 \alpha + m^2 \operatorname{ctg}^2 \beta - 2m^2 \operatorname{ctg} \alpha \operatorname{ctg} \beta \cos \delta = \\ &= m^2 (\operatorname{ctg}^2 \alpha + \operatorname{ctg}^2 \beta - 2 \operatorname{ctg} \alpha \operatorname{ctg} \beta \cos \delta), \end{aligned}$$

és innen

$$m = \frac{d}{\sqrt{\operatorname{ctg}^2 \alpha + \operatorname{ctg}^2 \beta - 2 \operatorname{ctg} \alpha \operatorname{ctg} \beta \cos \delta}}.$$

(Ha ABT valóságos háromszög, akkor a négyzetgyök alatt álló kifejezés pozitív, mert a koszinusz-tétel érvényes.)

A $d = 1600$ m, $\alpha = 45^\circ$, $\beta = 22,5^\circ$, $\delta = 135^\circ$ adatokkal $m \approx 500$ m.